

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 13 stycznia 2025 r.

WK-IV.431.1.36.2024

Pan

Wiesław Michalczuk

Wójt Gminy Jabłonna Lacka

Urząd Gminy Jabłonna Lacka

ul. Targowa 4

08-304 Jabłonna Lacka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontroler Anna Mlonek – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadziła w dniach od 16 października do 15 listopada 2024 r. kontrolę problemową w Gminie Jabłonna Lacka z siedzibą Urzędu Gminy Jabłonna Lacka pod adresem ul. Targowa 4, 08-304 Jabłonna Lacka.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej na realizację zadania związanego z wypłacaniem wynagrodzenia dla opiekuna prawnego – rok 2023.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. oraz zdarzeń wcześniejszych/późniejszych, mających wpływ na kontrolowaną działalność.

[Akta kontroli: str. 4-30]

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 20 grudnia 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) - *dalej ustawa o finansach publicznych*.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224) – *dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej*.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania

Gmina Jabłonna Lacka (dalej Gmina) jest z mocy prawa wspólnotą samorządową, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym³ oraz Statut Gminy Jabłonna Lacka⁴, a jej obsługę zapewnia Urząd Gminy Jabłonna Lacka (dalej Urząd Gminy)⁵, na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy⁶.

[Akta kontroli: str. 31-40, 76-92]

Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej⁷.

Urząd Gminy, zgodnie z § 7 ust. 12 *Regulaminu Organizacyjnego Gminy*, prowadzi obsługę finansową gminnych jednostek organizacyjnych⁸, w tym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonie Lackiej (dalej GOPS/ Ośrodek)⁹, powołanego Uchwałą Nr XI/41/90 Gminnej Rady Narodowej w Jabłonie Lackiej z dnia 16 marca 1990 r., któremu powierzono realizację kontrolowanego zadania.

Podstawą funkcjonowania GOPS jest m.in. statut, przyjęty Uchwałą Nr XII/66/2019 Rady Gminy Jabłonna Lacka z dnia 29 października 2019 r., który zgodnie z § 3 ww. statutu realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej będące „*zadaniami własnymi gminy, zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania nałożone ustawami przekazane*

³ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.).

⁴ Uchwała Nr XLVI/246/2018 Rady Gminy Jabłonna Lacka z dnia 21 września 2018 r. w sprawie *Statutu Gminy Jabłonna Lacka*.

⁵ W okresie objętym kontrolą oraz w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych funkcję Wójta Gminy Jabłonna Lacka pełnił Pan Andrzej Wiesław Michalczuk – zaświadczenia o wyborze z dnia 23 października 2018 r. i z dnia 9 kwietnia 2024 r. – *dalej Wójt Gminy*.

⁶ Zarządzenie Nr 23/2019 Wójta Gminy Jabłonna Lacka z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie *wprowadzenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Jabłonna Lacka*, zmienianego Zarządzeniami Wójta Gminy Jabłonna Lacka: Nr 49/2020 z dnia 30 września 2019 r., Nr 71/2020 z dnia 22 stycznia 2020 r., Nr 81/2020 z dnia 16 marca 2020 r., Nr 93/2020 z dnia 28 maja 2020 r., Nr 177/2021 z dnia 28 czerwca 2021 r., Nr 186/2021 z dnia 17 sierpnia 2021 r., Nr 191/2021 z dnia 15 września 2021 r., Nr 195/2021 z dnia 29 września 2021 r., Nr 256/2022 z dnia 16 maja 2022 r., Nr 9/2024 z dnia 31 stycznia 2024 r. oraz Nr 24/2024 z dnia 18 czerwca 2024 r. - *dalej Regulamin Organizacyjny Gminy*.

⁷ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) - *dalej ustawa o pomocy społecznej*.

⁸ Na podstawie Uchwały Nr XII/68/2015 Rady Gminy Jabłonna Lacka z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie *wspólnej obsługi finansowej jednostek organizacyjnych gminy zaliczanych do sektora finansów publicznych*.

⁹ GOPS – samodzielna budżetowa jednostka organizacyjna Gminy z siedzibą pod adresem ul. Kubusia Puchatka 1, 08-304 Jabłonna Lacka. W okresie realizacji zadania Kierownikiem GOPS była Pani Anastazja Romaniuk, na podstawie umowy o pracę z dnia 31 października 2017 r. oraz z dnia 30 kwietnia 2018 r., natomiast w okresie prowadzenia czynności kontrolnych Pani Małgorzata Kobryń, na podstawie umowy o pracę z dnia 30 sierpnia 2024 r.

do realizacji” – (dalej statut GOPS). Natomiast, szczegółową organizację wewnętrzną i zasady funkcjonowania Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny GOPS¹⁰.

[Akta kontroli: str. 41-60, 81-82, 93-114]

Kontrolowane zadanie realizowane było przez wyodrębnione w strukturze organizacyjnej ww. jednostek stanowiska pracy jn.:

- w Urzędzie Gminy, w zakresie prowadzenia rachunkowości i obsługi finansowo-księgowej, przez 2 pracowników zatrudnionych na samodzielnym stanowisku *inspektora do spraw księgowości budżetowej i finansów gminnych jednostek organizacyjnych* oraz *referenta do spraw księgowości budżetowej*, pod nadzorem Wójta Gminy i Skarbnika, zgodnie z § 23, § 25 §36 *Regulaminu Organizacyjnego Gminy*,
- w GOPS, w zakresie m.in. przyjmowania wniosków o wypłatę wynagrodzenia za sprawowanie opieki, składania zapotrzebowań na środki finansowe dotacji, sporządzania list wypłat i sprawozdań z wykonania wydatków, przez 2 pracowników zatrudnionych na stanowisku *aspiranta pracy socjalnej* oraz *pracownika socjalnego*, pod nadzorem Kierownika GOPS, zgodnie z § 6-7 *Regulaminu Organizacyjnego GOPS*.

[Akta kontroli: str.31-60, 83-89, 106-108]

Gmina prowadziła rachunkowość zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości wprowadzoną Zarządzeniem Nr 69/2020 Wójta Gminy Jabłonna Lacka z dnia 3 stycznia 2020 r. w sprawie *przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości*, dotyczące zgodnie z treścią § 2 ww. zarządzenia *Urzędu Gminy oraz jednostek dla których Urząd Gminy prowadzi obsługę finansową* – m.in. księgi rachunkowe GOPS, co potwierdza również brzmienie zapisów § 10 statutu GOPS oraz § 7 ust. 5 *Regulaminu Organizacyjnego GOPS*.

[Akta kontroli: str. 101, 107, 115-125]

II. W zakresie finansowania zadania

Wydział Finansów i Budżetu MUW pismem znak WF-I.3110.5.2022 z dnia 24 października 2022 r. poinformował Gminę o kwotach dotacji celowych oraz dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023, m.in. w dziale 852 *Pomoc społeczna* (dalej dział 852), w rozdziale 85219 *Ośrodki pomocy społecznej* (dalej rozdział 85219), w § 2010 *Dotacja celowa otrzymana*

¹⁰ Zarządzenie Nr 10/2019 z dnia 3 grudnia 2019 r. Kierownika GOPS w sprawie *nadania Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonie Lackiej*, aktualnie obowiązujący w brzmieniu nadanym Zarządzeniem Nr 4/2024 z dnia 28 sierpnia 2024 r. Kierownika GOPS - *dalej Regulamin Organizacyjny GOPS*.

z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami (dalej § 2010) klasyfikacji budżetowej¹¹ w wysokości 15 987,00 zł, którą wprowadzono do budżetu Gminy na rok 2023 r.¹².

Wojewoda Mazowiecki (dalej Wojewoda) decyzją Nr 1/2023UB z dnia 1 marca 2023 r. zatwierdził dla Gminy plan dotacji z budżetu państwa na 2023 r., który w zakresie kontrolowanego zadania został w rozdziale 85219 w § 2010 zwiększony do kwoty 29 982,00 zł¹³. Ponadto, w ciągu roku 2023 plan dotacji Gminy w powyższej klasyfikacji budżetowej został dodatkowo zwiększony decyzją Wojewody Nr 372/2023 z dnia 15 listopada 2023 r o kwotę 1 145,00 zł, a zmiany wynikające z ww. decyzji wprowadzono do planu finansowego Gminy na 2023 r.¹⁴.

Budżet Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. w części dotyczącej wykonywanych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego w rozdziale 85219 stanowił kwotę **31 127,00 zł:**

- a) plan dochodów w § 2010,
- b) plan wydatków:
 - w § 3110 *Świadczenia społeczne* (dalej §3110) – 30 667,00 zł,
 - w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia* (dalej §4210) – 460,00 zł¹⁵.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji na realizację kontrolowanego zadania w 2023 r. przyznanego przez Wojewodę do budżetu Gminy i ustalono, że przyznana dotacja oraz jej zmiany ujmowane były w planie dochodów i wydatków w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej, tym samym jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli: str. 126-163]

¹¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

¹² Na podstawie Zarządzenia 305/2022 Wójta Gminy z dnia 10 listopada 2022 r. w sprawie projektu uchwały budżetowej na rok 2023 oraz Uchwały Nr LII/274/2022 Rady Gminy Jabłonna Lacka z dnia 29 grudnia 2022 r. – Uchwała budżetowa na rok 2023.

¹³ Pismo Wydziału Finansów i Budżetu MUW znak WF-I.3112.24.10.2023 z dnia 1 marca 2023 r. o zatwierdzeniu planów finansowych budżetu województwa mazowieckiego na rok 2023.

¹⁴ Zmiany w planie finansowym Gminy w rozdziale 85219 w 2023 r. obrazuje tabela sporządzona przez kontrolującego pn. *Plan finansowy w rozdziale 85219 na 2023 r.* – stanowi akta kontroli.

¹⁵ Wydruk Gminy „*Obroty – Plan dochodów konto 991*” (85219 § 2010) oraz „*Obroty – Plan wydatków konto 992*” (85219 § 3110 i § 4210) – włączono do akt kontroli.

Wysokość dotacji na 2023 r. została ustalona na podstawie składanych przez GOPS do MUW, za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej CAS), miesięcznych zapotrzebowań i/lub dodatkowych zapotrzebowań oraz kwartalnych przewidywanych zapotrzebowań na środki finansowe przeznaczone na realizację wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki na 2023 r. wraz z kosztami obsługi na łączną kwotę 31 127,00 zł¹⁶.

[Akta kontroli: str. 164-174]

Przekazane przez MUW w 2023 r. środki finansowe dotacji wpłynęły na rachunek bankowy Gminy¹⁷ w łącznej kwocie **31 127,00 zł**, a następnie były sukcesywnie przekazywane przez Gminę na rachunek bankowy GOPS¹⁸ wraz ze środkami na działalność bieżącą Ośrodka¹⁹, zgodnie z wyjaśnieniem Gminy z dnia 5 listopada 2024 r.

[Akta kontroli: str. 175-221]

Dokonano stosownych zapisów w księgach rachunkowych dotyczących wpływu²⁰ i przekazania dotacji celowej²¹ zgodnie z polityką rachunkowości, z oznaczeniem odpowiedniej klasyfikacji budżetowej, a zapisy w ewidencji księgowej porównano z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono.

[Akta kontroli: str. 222-232]

III. W zakresie wydatków będących podstawą wykorzystania dotacji oraz ich ewidencji

Według ewidencji księgowej Gminy na realizację kontrolowanego zadania w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. wydatkowano w rozdziale 85219 kwotę ogółem **31 125,91 zł**, z czego:

- w § 3110 na **wynagrodzenie za sprawowanie opieki** – 30 665,92 zł,
- w § 4210 w **ramach kosztów obsługi zadania** – 459,99 zł.

[Akta kontroli: str. 233-234]

¹⁶ Przykładowe zapotrzebowania, dodatkowe zapotrzebowania oraz przewidywane zapotrzebowania stanowią akta kontroli.

¹⁷ Rachunek bankowy Gminy prowadzony w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim o nr 20 9221 0000 0022 0248 2000 0050 – *dalej rachunek bankowy Gminy*.

¹⁸ Rachunek pomocniczy prowadzony w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim dla jednostki organizacyjnej Gminy – GOPS o nr 39 9221 0000 0022 0248 2000 0290 – *dalej rachunek bankowy GOPS*, zgodnie z zaświadczeniem ww. banku z dnia 24 października 2024 r.

¹⁹ Szczegółowe zestawienie kontrolera pn. *Wpływ dotacji do Gminy Jabłonna Lacka oraz przekazanie środków na realizację zadania w 2023 r. na rachunek GOPS w Jabłonnej Lackiej* - stanowi akta kontroli.

²⁰ Wpływ środków dotacji z MUW zaewidencjonowano w ewidencji księgowej Gminy (Organ): strona Wn konta 133 – *Rachunek budżetu* oraz strona Ma konta 901 – *Dochody budżetu*. Natomiast wpływ środków dotacji z Gminy na rachunek GOPS ujęto w ewidencji księgowej: strona Wn konta 130 *Rachunek bieżący jednostki*, strona Ma konta 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych*.

²¹ Przekazanie środków dotacji przez Gminę na poczet GOPS zaewidencjonowano: strona Wn konta 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych*, strona Ma konto 133 *Rachunek budżetu*.

Wynagrodzenie opiekuna prawnego z tytułu sprawowania opieki jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej, w myśl art. 36 pkt 1 lit. h ustawy o pomocy społecznej i jest wypłacane ze środków publicznych w wysokości ustalonej przez sąd²², na podstawie art. 53a ust 1 ww. ustawy, przy czym *wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.*

Udzielenie ww. świadczeń nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej, zgodnie z treścią art. 53a ust 2 ustawy o pomocy społecznej.

Z rejestru GOPS wynika, iż w 2023 r. przedmiotowym wsparciem objęto 11 osób, a wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłacono 10 opiekunom, przy czym jeden z opiekunów sprawował opiekę nad 2 osobami ubezwłasnowolnionymi.

Kontroli poddano 100 % wydatków poniesionych w 2023 r. na realizację kontrolowanego zadania²³.

[Akta kontroli: str. 235-236, 366]

Wynagrodzenie dla opiekunów prawnych w Gminie wypłacano na podstawie otrzymywanych prawomocnych postanowień sądu w sprawie przyznania bądź podwyższenia wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad ubezwłasnowolnionym²⁴, w których określano jego miesięczną wysokość, datę nabycia uprawnień i termin płatności świadczenia oraz po złożeniu przez świadczeniobiorcę do GOPS *Wniosku o wypłatę wynagrodzenia za sprawowanie opieki* (dalej wniosek).

Zgodnie z wyjaśnieniem GOPS z dnia 4 listopada 2024 r. wynagrodzenie dla opiekunów przeliczano zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej *„Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego ... W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się*

²² Funkcjonowanie opiekuna prawnego, czyli osoby powołanej do dbania o potrzeby życiowe i majątek innej osoby, która potrzebuje takiej opieki, regulują szczegółowo przepisy art. 145-177 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809), przy czym w zakresie wynagrodzenia opiekuna art. 162 ww. ustawy.

²³ Szczegółowe zestawienie kontrolera pn. *Wykorzystanie dotacji celowej na realizację zadania związanego z wypłacaniem wynagrodzenia dla opiekuna prawnego w poszczególnych miesiącach 2023 roku* - stanowi akta kontroli.

²⁴ Postanowienia Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim Wydziału III Rodzinny i Nieletnich – *dalej postanowienie sądu*. W 2023 r. wpłynęło jedno postanowienie sądu w sprawie przyznania wynagrodzenia opiekunowi, natomiast pozostałe postanowienia sądu dotyczyły podwyższenia przyznanego już wcześniej przez sąd wynagrodzenia – wyjaśnienia GOPS z dnia 4 listopada 2024 r.

za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem”.

[Akta kontroli: str. 237-296]

Wypłaty wynagrodzeń dokonywano w Urzędzie Gminy na rachunki bankowe, wskazane przez opiekunów we wnioskach, na podstawie sporządzonych przez GOPS list wypłat, zgodnie z terminem ustalonym w postanowieniach sądu tj. do dnia 30-go każdego miesiąca, z wyjątkiem wypłat za miesiąc maj 2023 r.²⁵, które zostały zrealizowane dnia 31 maja 2023 r., tj. z jednodniowym opóźnieniem spowodowanym przeoczeniem pracownika sporządzającego listy wypłat – wyjaśnienie GOPS z dnia 4 listopada 2024 r.

[Akta kontroli: str. 291, 297-365]

Natomiast, zgodnie z ww. wyjaśnieniem, wynagrodzenie ustalone w wydawanych przez sąd postanowieniach w miesiącu listopadzie i grudniu realizowano z wyrównaniem w kolejnym roku budżetowym, z powodu braku środków finansowych z MUW, ponieważ *zapotrzebowanie na środki finansowe z budżetu Wojewody na dany rok budżetowy składane jest do 15 listopada danego roku*. Ponadto, w ciągu roku budżetowego w niektórych przypadkach postanowienia sądu oraz wnioski opiekunów wpływały *po sporządzeniu zapotrzebowania składanego do Wojewody oraz po sporządzeniu list wypłat wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi*.

GOPS poinformował również, iż w 2023 r. *nie było zwrotów świadczeń nienależnie pobranych*, a ewentualne zmiany wynikające z postanowień sądu, zgonów osób ubezwłasnowolnionych, *rozliczane były z bieżących wypłat wynagrodzeń za sprawowanie opieki*.

Z uwagi na powyższe okoliczności kwoty naliczonych na listach wypłat wynagrodzeń dla opiekunów różnią się od wynikających wprost z postanowień sądu kwot miesięcznych wynagrodzeń, co zostało szczegółowo opisane w wyjaśnieniu GOPS z dnia 4 listopada 2024 r.

[Akta kontroli: str. 291-296]

Ustalono ponadto, iż wysokość wynagrodzenia przyznanego/podwyższonego przez sąd dla opiekunów prawnych i wypłaconego przez Urząd Gminy w 2023 r. nie przekroczyła wysokości ustalonej w art. 53a ust.1 ww. ustawy²⁶.

²⁵ Dotyczy wynagrodzeń 9 opiekunów prawnych (Lp.1–Lp.9 ww. wyjaśnienia GOPS), ujętych na liście wypłat na konto bankowe z dnia 31 maja 2023 r. pn. *Lista wypłat nr GOPS.118000.67.2023 za miesiąc maj 2023. Rodzaj świadczenia: Wynagrodzenie za sprawowanie opieki. Data wypłaty 2023/05/31 na kwotę ogółem 2 542,00 zł.*

²⁶ Z uwzględnieniem obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku:
– z dnia 20 stycznia 2023 r. na czwarty kwartał 2022 r. – 6 965,84 zł,

W wyniku kontroli stwierdzono natomiast, iż przy wyliczaniu przez GOPS wysokości wynagrodzenia opiekuna za niepełny miesiąc, w myśl art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, w dwóch przypadkach opisanych w wyjaśnieniu GOPS z dnia 4 listopada 2024 r., powstały rozbieżności z powodu zastosowania innego niż w pozostałych wyliczeniach sposobu zaokrąglania jn.:

- opiekunowi Lp. 5 w maju 2023 r. z powodu zgonu ubezwłasnowolnionego w dniu 25 maja 2023 r., z przyznanych przez sąd postanowieniem sygn. akt. III RNs 99/22 z dnia 10 lutego 2023 r. 300 zł miesięcznie, naliczono i wypłacono za 25 dni kwotę 242,00 zł zamiast 241,94 zł (różnica 0,06 zł)²⁷,
- opiekunowi Lp. 8 w lutym 2023 r. na skutek podwyższenia wynagrodzenia przez sąd postanowieniem sygn. akt. III RNs 100/22 od 10 lutego 2023 r. z kwoty 150,00 zł na 250,00 zł miesięcznie, naliczono i wypłacono kwotę 217,91 zł zamiast 217,85 zł (różnica 0,06 zł)²⁸,

wynikające z dokonania przez GOPS zaokrągleń na etapie częściowych wyliczeń zamiast zaokrąglania kwot dopiero na samym końcu obliczeń.

[Akta kontroli: str. 293-295]

Koszty obsługi zadania w 2023 r. stanowiły wydatki poniesione przez Gminę na podstawie terminowo opłaconych faktur, dotyczących zakupu materiałów biurowych oraz częściowo zakupu komputera, których wysokość nie przekroczyła 1,5% otrzymanej dotacji celowej na wypłacanie wynagrodzeń za sprawowanie opieki, zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej²⁹.

[Akta kontroli: str. 367-379]

Dowody księgowe stanowiące podstawę wypłaty wynagrodzeń dla opiekunów prawnych oraz wydatków poniesionych na koszty obsługi zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez Kierownika GOPS i zawierały

-
- z dnia 21 kwietnia 2023 r. na pierwszy kwartał 2023 r. – 7 178,30 zł,
 - z dnia 20 lipca 2023 r. na drugi kwartał 2023 r. – 7 364,30 zł,
 - z dnia 19 października 2023 r. na trzeci kwartał 2023 r. – 7 462,25 zł,
 - z dnia 22 stycznia 2024 r. na czwarty kwartał 2023 r. – 7 767,61 zł.

²⁷ Kwota 242,00 zł wynika z wyliczenia: 300 zł/31 dni = 9,6774 zł zaokrąglono do 9,68 zł, następnie 9,68 zł x 25 dni = 242,00 zł, natomiast kwota 241,94 zł wynika z wyliczenia 300 zł/31 dni x 25 dni = 241,9354 zł.

²⁸ Kwota 217,91 zł wynika z wyliczenia 150 zł/28 dni = 5,3571 zł zaokrąglono do 5,36 zł, następnie 5,36 zł x 9 dni = 48,24 zł oraz 250 zł/28 dni = 8,9285 zł zaokrąglono do 8,93 zł, następnie 8,93 zł x 19 dni = 169,67 zł, razem 48,24 zł + 169,67 zł = 217,91 zł, natomiast kwota 217,85 zł wynika z wyliczenia 150 zł/28 dni x 9 dni = 48,21 zł, 250 zł/28 dni x 19 dni = 169,64 zł, razem 48,21 zł + 169,64 zł = 217,85 zł.

²⁹ Koszty obsługi zadania stanowiły wydatki na kwotę **459,99 zł**, która wynika z wyliczenia 30 665,92 zł x 1,5% = 459,9888 zł (dotacja wykorzystana na wypłatę wynagrodzeń za sprawowanie opieki x 1,5%).

prawidłową klasyfikację budżetową.

Ponadto, skontrolowane dowody stanowiące podstawę wydatkowania środków dotacji spełniały wymogi zawarte w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości³⁰, z wyjątkiem dwóch błędnie opisanych i skorygowanych faktur rozliczonych w ramach kosztów obsługi zadania jn.:

a) w opisie na odwrocie faktury nr **F/0598/12/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.** na kwotę 4 372,96 zł:

- zostały naniesione w nieprawidłowych wysokościach kwoty wydatków przypisane do poszczególnych klasyfikacji budżetowych (zarówno w opisie merytorycznym jak i przy zatwierdzeniu do wypłaty),
- naniesione w opisie zmiany kwot nie zostały opatrzone datą poprawki, a przy zatwierdzeniu wydatku do wypłaty z budżetu państwa w klasyfikacji 85219 §4210, wpisano po użyciu korektora błędną kwotę 255,88 zł, przy jednoczesnym braku naniesienia przekreślenia i wpisania poprawnej kwoty 243,56 zł, daty poprawki i podpisu osoby korygującej.

Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy z dnia 5 listopada 2024 r. opis do w/w faktury *nie został uzupełniony o właściwe kwoty przez nieumyślne niedopatrzenie pracownika merytorycznego po kwartalnych uzgodnieniach wykonania wydatków na poszczególnych klasyfikacjach*. W ww. wyjaśnieniu wskazano szczegółowo jak powinien wyglądać prawidłowy opis tej faktury poprzez doprecyzowanie jakie kwoty i pozycje faktury zostały przypisane do wydatków w poszczególnych klasyfikacjach budżetowych, w tym m.in. 85219 §4210 kwota 243,56 zł (część z poz. 4 faktury) na zakup komputera w ramach kosztów obsługi kontrolowanego zadania.

[Akta kontroli: str. 375-376, 380]

b) w opisie na odwrocie **faktury nr 0381/2023 z dnia 23 marca 2023 r.** na kwotę 349,07 zł błędnie naniesiono zmiany:

- przy zatwierdzeniu wydatku do wypłaty w klasyfikacji 85219 §4210 korekta po przekreśleniu kwoty 312,17 zł i naniesieniu kwoty 188,21 zł nie została opatrzona datą poprawki i podpisem osoby korygującej, przy jednoczesnym braku naniesienia stosownej zmiany w opisie merytorycznym (pozostała niezmieniona kwota 312,17 zł),
- w opisie merytorycznym brakuje informacji o kwocie 123,96 zł, pomimo wykazania w zatwierdzeniu do wypłaty tego wydatku w klasyfikacji 85219 §4210 oraz ujęciu tego

³⁰ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.) – *dalej ustawa o rachunkowości*.

wydatku w ewidencji księgowej realizowanego zadania, jako poniesionego na zadanie zlecone w ramach kosztów obsługi kontrolowanego zadania, przy czym z treści faktury wynika, iż wydatek dotyczył zakupu druków niezwiązanych z wypłatą wynagrodzenia dla opiekunów.

Z wyjaśnienia Wójta Gminy z dnia 5 listopada 2024 r. wynika, iż „*jednocześnie zostały złożone 2 faktury na zakup materiałów biurowych i druków*”. Dekret klasyfikacji budżetowej dot. obsługi kontrolowanego zadania *został dokonany na innej niż wskazanej przez kierownika GOPS fakturze*. Pracownik dokonując zatwierdzenia kwot w odpowiedniej klasyfikacji budżetowej *przez nieumyślne niedopatrzenie popełnił błąd*. *Prawidłowy opis i dekret do zadania zawiera faktura Nr FA/444/2023 z dn. 23.03.2023 r., jednakże ww. faktura nie została wprowadzona do ewidencji księgowej przez niedopatrzenie pracownika, który omyłkowo uwzględnił artykuły do wyliczenia kosztów z innej faktury niż wskazana.*

[Akta kontroli: str. 367-368, 380-383]

Ustalono, iż powyższe narusza zasady dotyczące dowodów księgowych oraz korygowania w nich błędów, określone brzmieniem art. 22 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości jn.:

- *Dowody księgowe powinny być rzetelne..., oraz wolne od błędów rachunkowych. Niedopuszczalne jest dokonywanie w dowodach księgowych wymazywania i przeróbek ...*
- *Błędy w dowodach wewnętrznych mogą być poprawiane przez skreślenie błędnej treści lub kwoty, z utrzymaniem czytelności skreślonych wyrażeń lub liczb, wpisanie treści poprawnej i daty poprawki oraz złożenie podpisu osoby do tego upoważnionej*

Stwierdzono ponadto, iż skontrolowane wydatki poniesione ze środków dotacji wykorzystane zostały zgodnie z celem, na jaki zostały przyznane, z wyjątkiem kwoty **123,96 zł** poniesionej w ramach kosztów obsługi zadania, na podstawie ujętej w ewidencji księgowej kontrolowanego zadania faktury nr 0381/2023 z dnia 23 marca 2023 r. zamiast faktury Nr FA/444/2023 z dnia 23 marca 2023 r.³¹, co zostało opisane szczegółowo powyżej.

[Akta kontroli: str. 233, 367-369, 380-383]

Na podstawie przedłożonych dowodów źródłowych (m.in. postanowień sądu, wyciągów bankowych, list wypłat, faktur oraz wyciągów bankowych) ustalono, iż kwoty wypłaconych

³¹ Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stanowiące dokonanie operacji gospodarczej. Ujęta w ewidencji księgowej zadania faktura nr 0381/2023 z dnia 23 marca 2023 r. na kwotę ogółem 349,07 zł (z tego 123,96 zł w 85219\$4210), dokumentowała wydatki niezwiązane z realizacją kontrolowanego zadania.

świadczeń oraz wydatków poniesionych w ramach kosztów obsługi, były zgodne z danymi ujętymi na listach wypłat oraz ewidencją księgową wydatków, prowadzoną w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych zdarzeń gospodarczych, a zapisy księgowe spełniały wymogi określone w art. 20 ustawy o rachunkowości.

Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanych środków dotacji w wysokości **1,09 zł**³² w dniu 18 stycznia 2024 r., z tego w ramach:

- wynagrodzenia za sprawowanie opieki kwotę 1,08 zł,
- kosztów obsługi zadania kwotę 0,01 zł,

tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto, zarówno Gmina jak i GOPS, zgodnie ze złożonymi oświadczeniami³³ nie dokonywali „*lokat wolnych środków z przedmiotowej dotacji, w myśl art. 48 ustawy o finansach publicznych*”.

[Akta kontroli: str. 384-386]

IV. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania

Informacje wykazane w *sprawozdaniu z wykonania wydatków*, terminowo przekazanego przez GOPS do MUW za pośrednictwem CAS dnia 12 stycznia 2024 r., odzwierciedlały stan wynikający z przedstawionej dokumentacji oraz ewidencji księgowej Gminy, z wyjątkiem błędnego wykazania w kol. 6 *Liczby osób objętych pomocą (osoba wymieniona jest tylko raz bez względu na liczbę kwot i częstotliwość otrzymywanych świadczeń)* jako **12** zamiast **11** oraz w kol. 7 *Liczby opiekunów, którym wypłacono wynagrodzenie* jako **11** zamiast **10**.

Powyższe potwierdza wyjaśnienie Kierownika GOPS z dnia 4 listopada 2024 r., z którego wynika, iż w ww. sprawozdaniu wykazane winno być *10 opiekunów, którzy otrzymywali wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad 11 osobami ubezwłasnowolnionymi*, m.in. dlatego, iż *jeden z opiekunów (Lp. 4) był wpisany w rejestrze dwa razy, ponieważ sprawował opiekę nad dwoma różnymi osobami ubezwłasnowolnionymi*.

[Akta kontroli: str. 296, 387-388]

³² WB nr 013/2024 z dnia 18 stycznia 2024 r.

³³ Oświadczenia Wójta Gminy oraz Kierownika GOPS z dnia 16 października 2024 r.

Natomiast, dane wykazane przez Gminę w sprawozdaniach: *Rb-50D* i *Rb-50W* za IV kwartał 2023 r.³⁴ w rozdziale 85219 były zgodne z zapisami w ewidencji księgowej, a ww. sprawozdania zostały przekazane przez Gminę dnia 15 lutego 2024 r.³⁵ tj. z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej³⁶.

[Akta kontroli: str. 389-418]

V. Ocena zagadnień poddanych kontroli

W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Nieterminowej wypłacie wynagrodzenia za sprawowanie opieki dla 9 opiekunów prawnych w maju 2023 r. tj. z jednodniowym przekroczeniem terminu ustalonego w prawomocnych postanowieniach sądu³⁷,
2. Błędnym naliczeniu i wypłacie w dwóch przypadkach zawyżonego o kwotę **0,12 zł** wynagrodzenia za sprawowanie opieki, wynikającego z opisanego szczegółowo w pkt III niewłaściwego sposobu zaokrąglania, która stanowi dotację pobraną w nadmiernej wysokości³⁸,

³⁴ Ww. sprawozdanie Gminy zostało sporządzone na podstawie złożonego terminowo dnia 9 stycznia 2024 r. sprawozdania jednostkowego *Rb-50W* GOPS za IV kwartał roku 2023. Z uwagi na wynikające z niewłaściwych ustawień programu informatycznego błędnie drukowane systemowo nagłówki ww. sprawozdania GOPS, Gmina dnia 12 listopada 2024 r. złożyła stosowne wyjaśnienie, a po podpisaniu Arkusza ustaleń kontroli Nr 2 w dniu 15 listopada 2024 r. przedłożyła poprawne sprawozdanie z wyeliminowanym błędem systemowym.

³⁵ Gmina dnia 20 lutego 2024 r. złożyła korektę sprawozdania *Rb-50W*.

³⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 454 ze zm.).

³⁷ W postanowieniach sądu:

- Sygn. akt III RNs 105/22 z dnia 20 grudnia 2022 r. dla opiekuna prawnego Lp. 1 wysokość 300,00 zł,
 - Sygn. akt III RNs 86/22 z dnia 30 grudnia 2022 r. dla opiekuna prawnego Lp. 2 wysokość 200,00 zł,
 - Sygn. akt III RNs 106/22 z dnia 20 grudnia 2022 r. dla opiekuna prawnego Lp. 3 wysokość 300,00 zł,
 - Sygn. akt III RNs 52/22 z dnia 23 września 2022 r. oraz sygn. akt III RNs 81/22 z dnia 15 listopada 2022 r. dla opiekuna prawnego Lp. 4 dla 2 osób ubezwłasnowolnionych w wysokości 2 x po 250,00 zł,
 - Sygn. akt III RNs 99/22 z dnia 10 lutego 2023 r. dla opiekuna prawnego Lp. 5 wysokość 300,00 zł,
 - Sygn. akt III RNs 72/22 z dnia 15 listopada 2022 r. dla opiekuna prawnego Lp. 6 wysokość 300,00 zł,
 - Sygn. akt III RNs 88/22 z dnia 30 grudnia 2022 r. dla opiekuna prawnego Lp. 7 wysokość 250,00 zł,
 - Sygn. akt III RNs 100/22 z dnia 10 lutego 2023 r. dla opiekuna prawnego Lp. 8 wysokość 250,00 zł,
 - Sygn. akt III RNs 94/22 z dnia 16 listopada 2022 r. dla opiekuna prawnego Lp. 9 wysokość 200,00 zł,
- określono termin wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki *do dnia 30-go każdego miesiąca*, natomiast wynagrodzenia ujęte na *Liście wypłat nr GOPS.118000.67.2023 za miesiąc maj 2023* zostały przekazane na rachunki bankowe opiekunów dnia 31 maja 2023 r.

³⁸ Dotyczy naliczenia i wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki dla:

- Lp. 5 *Lista wypłat nr GOPS.118000.67.2023 za miesiąc maj 2023*, wypłata dnia 31 maja 2023 r. kwoty 242,00 zł zamiast 241,94 zł (różnica **0,06 zł**), WB nr 087/2023,
- Lp. 8 *Lista wypłat nr GOPS.118000.23.2023 za miesiąc luty 2023*, wypłata dnia 27 lutego 2023 r. kwoty 217,91 zł zamiast 217,85 zł (różnica **0,06 zł**), WB nr 032/2023.

3. Naniesieniu błędnych opisów oraz niewłaściwym poprawianiu błędów na odwrocie dwóch faktur rozliczonych w ramach kosztów obsługi zadania tj. niezgodnie z określonymi w art. 22 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości zasadami dotyczącymi dowodów księgowych i korygowania błędów w dowodach³⁹,
4. Poniesieniu w ramach kosztów obsługi zadania wydatku ze środków dotacji na kwotę **123,96 zł** na podstawie ujętego w ewidencji księgowej zadania dowodu księgowego⁴⁰, dokumentującego wydatki niezwiązane z realizacją kontrolowanego zadania, stanowiącego dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem,
5. Błędym wykazaniu danych w *sprawozdaniu z wykonania wydatków* w zakresie liczby osób objętych pomocą oraz liczby opiekunów, którym wypłacono wynagrodzenie za sprawowanie opieki⁴¹.

Podsumowując wyniki kontroli informuję Pana, że prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej na realizację zadania związanego z wypłacaniem wynagrodzenia dla opiekuna prawnego – rok 2023 została oceniona **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Mając na względzie powyższe ustalenia zobowiązuję Pana do zwrotu środków dotacji w łącznej kwocie **124,08 zł**⁴² wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych na rachunek bankowy MUW o numerze 36 1010 1010 0100 6722 3100 0000, w ciągu 15 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zgodnie z art. 169 ust. 1 i 5 ustawy o finansach publicznych.

³⁹ Dotyczy opisu na odwrocie faktur:

- nr F/0598/12/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r. na kwotę 4 372,96 zł,
- nr 0381/2023 z dnia 23 marca 2023 r. na kwotę 349,07 zł,

m. in. wymazywania i przeróbek, poprawiania błędów bez skreślenia błędnej treści lub kwoty, braku daty poprawek i/lub złożonego podpisu osoby do tego upoważnionej.

⁴⁰ Dotyczy wydatku poniesionego dnia 28 marca 2023 r. na podstawie faktury nr 0381/2023 z dnia 23 marca 2023 r. na kwotę ogółem 349,07 zł, z tego kwota 123,96 zł została rozliczona w ramach kosztów obsługi kontrolowanego zadania, chociaż wydatek dotyczył druków niezwiązanych z wypłatą wynagrodzenia dla opiekunów.

⁴¹ *Liczbę osób objętych pomocą (osoba wymieniona jest tylko raz bez względu na liczbę kwot i częstotliwość otrzymywanych świadczeń)* w kol. 6 wykazano jako **12** zamiast **11** natomiast *Liczbę opiekunów, którym wypłacono wynagrodzenie* w kol. 7 wykazano jako **11** zamiast **10**.

⁴² Kwota **124,08 zł** stanowi:

- dotację pobraną w nadmiernej wysokości – 0,12 zł,
- dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem 123,96 zł.

Ponadto, zobowiązuję Pana do podjęcia działań mających na celu wzmożenie nadzoru nad realizacją kontrolowanego zadania oraz wyeliminowanie powstawania w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Dotrzymywania terminu wypłaty wynagrodzeń opiekunów prawnych określonego w prawomocnych postanowieniach sądu.
2. Poprawnego naliczania, zaokrąglania i wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki.
3. Opisywania i poprawiania błędów w dowodach księgowych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 22 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości.
4. Ponoszenia wydatków zgodnie z celem na jaki zostały przyznane i na podstawie dowodów księgowych ujętych w ewidencji księgowej kontrolowanego zadania, zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
5. Dochowania wszelkiej staranności, aby dane dotyczące realizowanego zadania wykazywane w *sprawozdaniu z wykonania wydatków* były w przyszłości prezentowane rzetelnie.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji z powołaniem numeru pisma WK-IV.431.1.36.2024, o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/